

Jan Mühlfeit: »Každý má talent. Jde jen o to, objevit jej«

19.10.2023 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Jak se člověk, který spoustu let zasvětil práci pro technologickou sféru dostane k něčemu tak odlišnému, jako je duše nebo lidský potenciál?

Vždy jsem měl k této oblasti blízko. Můj velký přítel a mentor Deepak Chopra propojuje spiritualitu s technologií a s vědou. A i mě vždycky fascinoval vztah mozku a procesorů počítačů a podobně. Ostatně, umělá inteligence je věc, která udělá obrovský skok kupředu a jsem na ten vývoj zvědavý. V souvislosti s tou duší, na kterou se ptáte, jsem i já, ač jsem byl velmi úspěšný, udělal spousty chyb. Jedna z nich byla ta, že jsem nedokázal odpočívat a nevěřil jsem, že můžu podlehnout tomu obrovskému tlaku, až jsem musel být hospitalizovaný s těžkou depresí. Jednou z věcí, o kterou se musíme v tomto světě snažit, je budovat rovnováhu mezi těmi skvělými technologiemi, které používáme a duší, pokud tomu tak říkáte. Já tomu říkám smysl života.

Když mluvíte o technologiích, jak se díváte na nejrůznější aplikace, navigace, digitální kalendáře, překladače, možnost vše vyhledat a nemít to v hlavě? V souvislosti s nimi se začíná stále více skloňovat pojem digitální demence.

Rozhodně nejsem tím, co by říkal: „Nepoužívejte technologie.“ Ale říkám: „Používejte je rozumně.“ Protože my jsme zvyklí na lineární pokrok a tento pokrok je exponenciální. A na ten nejsme připravení.

A co sociální sítě? Nastupující generace jimi, nebo možná v nich, žije. Tím, že sociální sítě berou čas, nezabíjí zároveň tvořivost a talent, jehož hledáním se u dětí zabýváte?

Zrovna nedávno Národní ústav duševního zdraví zveřejnil studii, podle níž čtyřicet procent deváťáků má středně těžké až těžké deprese. A třicet procent z nich má úzkosti. A jedna z věcí, která to zapříčiňuje, jsou sociální sítě. Jakákoliv sociální síť je skvělý pomocník, ale špatný pán. A my musíme především děti vychovávat k tomu, co a jak na sociálních sítích vyhledávat, aby jim tak nepodléhaly. Já se na sociálních sítích vzdělávám a sdílím nějaký obsah. Ale nevěřím tomu, když mi tam někdo píše, jak je všechno v jeho životě krásné a zalité sluncem. Jenže tato generace se už narodila s mobily v ruce, je zvyklá na to, že se na sítích stále někdo porovnává a hodnotí, do něčeho se stylizuje. A to přenáší na děti ohromný tlak. To už se vůbec nebavím o tom, že tenistka dostane hejty, ať zemře, když prohraje, jako se to stalo Lindě Noskové. Mobily a technologie nejde dětem brát. Spíš je nutné vést děti k tomu, jak těchto technologií a možností využívat a jak filtrovat obsah. Sociální sítě včetně LinkedInu (*majitelem je Microsoft, pozn. redakce*) musí daleko více podpořit transparenci. I když se v tom hodně věcí dělá, musí přidat.

Věnujete se tomu, jak odemknout potenciál dětí. Je nějaký zázračný recept na to, jak odhalit talent u dítěte?

Talent je něco, co mi dává energii, co dělám intuitivně. Když činnost dokončím, cítím potřebu tu činnost dělat zase znovu. A když ta činnost splňuje tyto atributy, dá se říci, že to je většinou talent. Talent sám o sobě ale nic neznamená, je to jen potenciál. Proto hovoříme o odemykání lidského potenciálu. Neboť talent jsou geny a většina genů se nenastartuje automaticky. Nastartuje to naše činnost, prostředí, v jakém jsme a tak dále. Takže dovednost rovná se talent krát naše úsilí na rozvinutí toho talentu.

Tedy rodiče musí vystihnout to, co jejich dítě rádo opakuje?

Ano. Anebo když jsou děti větší, děláme s nimi testy. Gallup má takové testy založené na základě obrovského množství dat jak pro dospělé, tak pro děti. Získali je od úspěšných lidí a začali zkoumat, co je vede k úspěchu. Testují například analytické nebo strategické myšlení či empatii. Hodí se na všechny profese. Ten test se vyptává na preference dítěte nebo dospělého. A takto se zjistí talent.

Čím rodiče nejčastěji ubíjejí talent dítěte?

Dám modelový příklad. Dcera přijde domů a řekne, že má ráda biologii, má ráda lidi a chtěla by jim pomáhat, takže by chtěla jít na lékařskou fakultu. Rodiče jí ale řeknou: ‚Ty nebudeš doktorka, budeš právnička, protože doktoři jsou špatně placení.‘ A své dítě začnou koučovat na to, jak se dostat na právnickou fakultu. Vždy je potřeba, aby si rodič řekl: ‚Chci, aby mé dítě bylo šťastné, nebo abych já měl pravdu?‘ Tohle radím i dětem, které se mě ptají, jak přesvědčit rodiče, aby je podpořili. Rodiče zkrátka často rozhodnou za děti a ty pak žijí život někoho jiného.

Má vůbec každý člověk na něco talent?

Talent jsou geny a lidská jaderná DNA má asi pětadvacet tisíc genů. A protože každý má geny, tak má i každý talent. Jde jen o to, objevit jej.

<https://tuni.tul.cz/a/jan-muhlfeit-kazdy-ma-talent-jde-jen-o-to-objevit-jej--150435.html>